

MEMORIA XUSTIFICATIVA DO CONVENIO DE COLABORACIÓN ENTRE A CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E ORDENACIÓN DO TERRITORIO A TRAVÉS DA DIRECCIÓN XERAL DE PATRIMONIO NATURAL E DO INSTITUTO DE ESTUDOS DO TERRITORIO, A UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA (USC) E A UNIVERSIDADE DA CORUÑA (UDC) PARA O DESEÑO DA ESTRATEXIA DE INFRAESTRUTURA VERDE DE GALICIA COFINANCIADO NUN 80% POLO FONDO EUROPEO DE DESENVOLVEMENTO REXIONAL NO MARCO DO PROGRAMA OPERATIVO FEDER GALICIA 2014-2020

(1) Esta Consellería de Medio Ambiente e Ordenación é o órgano da Administración Autonómica que ten atribuídas as competencias e funcións en materia de medio ambiente, ordenación do territorio e urbanismo, e conservación da natureza, conforme o establecido no Estatuto de Autonomía para Galicia nos termos sinalados na Constitución Española.

No mencionado ámbito material, constitúe un dos obxectivos da consellería, o deseño da estratexia de infraestrutura verde.

(2) Antecedentes

A Consellería de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio, a través da Dirección Xeral de Patrimonio Natural exerce, entre outras funcións: o fomento de medidas de desenvolvemento socioeconómico dos espazos naturais protexidos; a divulgación dos valores do patrimonio natural; a xestión dos hábitats naturais, da flora e fauna silvestres, das paisaxes naturais e dos elementos senlleiros da xeografía da Comunidade Autónoma galega; A promoción da defensa integral da natureza e dos elementos que a compoñen; A conservación específica dos espazos que compoñen a Rede galega de espazos protexidos e da Rede Natura 2000 de Galicia ou doutras zonas de alto valor ambiental, sen prexuízo das competencias atribuídas a outros órganos.

Pola súa banda, a través do Instituto de Estudos do Territorio, organismo creado pola Lei 6/2007, do 11 de maio, de medidas urxentes en materia de ordenación do territorio e do litoral de Galicia, e cuxos estatutos foron aprobados polo Decreto 244/2011, do 29 de decembro, exerce, entre outras funcións: a realización de investigacións metodolóxicas, bases de datos e indicadores para o seguimento do desenvolvemento territorial de Galicia, co obxectivo de alcanzar a xestión dinámica das súas paisaxes; a realización de análise e diagnósticos e a formulación de propostas e alternativas para a ordenación e xestión do territorio desde unha perspectiva global de fronte ao desenvolvemento sustentable e a cohesión territorial de Galicia; o impulso da cooperación con todas as administracións públicas con competencia no territorio, especialmente coas administracións locais, a fin de promover o desenvolvemento de políticas comúns, debidamente coordinadas e programadas, que aseguren o cumprimento dos fins de protección, xestión e ordenación anteriormente sinalados; así como a posta en marcha de instrumentos para a protección, xestión e ordenación das paisaxes de Galicia.

O artigo 1 da lei Orgánica 6/2001, de 21 de decembro, de Universidades, atribúe a estas institucións a realización do servizo público da educación superior mediante a investigación, a docencia e o estudo, conferíndolles, entre outras funcións, a creación, desenvolvemento, transmisión e crítica da ciencia, da técnica e da cultura; a preparación para o exercicio de actividades profesionais que esixan a aplicación de coñecementos e métodos científicos e para a creación artística; ou a difusión, a valorización e a transferencia do coñecemento ao servizo da cultura, da calidade de vida, e do desenvolvemento económico.

A Comisión Europea está a desenvolver unha estratexia para unha Infraestrutura Verde Europea (Comunicación da Comisión Europea “Infraestrutura verde: mellora do capital natural de Europa” de 6 de maio de 2013), definida como un concepto que integra a conectividade dos ecosistemas, a protección e provisión de servizos ecosistémicos e a mitigación e adaptación ao cambio climático, asegurando a provisión sostible destes servizos e incrementando a resiliencia dos ecosistemas.

En España, a Lei 33/2015, de 21 de setembro, pola que se modifica a Lei 42/2007, de 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade, introduce no seu capítulo III a creación da “Estrategia Estatal de Infraestrutura Verde y de la Conectividad y Restauración Ecológicas” de forma conxunta pola Administración Xeral do Estado e as comunidades autónomas, que ten como obxectivo a identificación e conservación dos elementos do territorio que compoñen a infraestrutura verde, para que a planificación territorial e sectorial asegure a conectividade ecolóxica e a funcionalidade dos ecosistemas, a mitigación e adaptación aos efectos do cambio climático e a restauración de ecosistemas degradados. As comunidades autónomas deberán desenvolver as directrices desta Estrategia estatal nun prazo máximo de tres anos desde a súa aprobación.

As especiais características do territorio galego fan que este proporcione unha gran diversidade e potencialidade de servizos ecosistémicos. Algúns datos que reflicten esta potencialidade son as 1.400.000 hectáreas de superficie arborada (48% do territorio), os 50.000 km de ríos, os 1.498 km de costa, os 72 tipos de hábitats de interese comunitario (a terceira comunidade autónoma con maior número de hábitats) ou unha densidade de hábitats que dobra a media española (17,4 hábitats/100 km² fronte a 8,2), ao que hai que engadir certas características, como a existencia dunha actividade agrícola tradicional ou unha estreita relación entre as zonas urbanas e rurais. Todo isto fai, se cabe, máis necesaria a conservación, potenciación e aproveitamento de todos estes valores, polos seus beneficios ambientais e sociais, pero tamén pola súa capacidade para xerar emprego.

Deste xeito, o desenvolvemento da Estrategia de Infraestrutura Verde de Galicia permitirá, non só adiantarse a un futuro requirimento europeo e nacional, senón, sobre todo, reforzar a estrutura ecolóxica básica de Galicia mediante a definición dunha rede de zonas naturais e seminaturais deseñada e xestionada para protexer a biodiversidade e proporcionar servizos ecosistémicos.

(3) Finalidade

Para os efectos sinaladas, tense previsto formalizar coas Universidades de Santiago de Compostela e a Coruña o instrumento convencional arriba referido por un período de vixencia que abrangue dende a data da súa sinatura ata o 31 de decembro de 2018.

(4) O convenio ten por obxecto o desenvolvemento da primeira “Estrategia de Infraestrutura Verde de Galicia” coa que acadar a creación da estrutura ecolóxica básica de Galicia mediante unha planificación territorial que integre as diferentes estratexias desenvoltas nos últimos anos (rede de espazos naturais protexidos, zonas con risco de inundación, áreas de especial interese paisaxístico, paisaxes culturais, ...) coa planificación urbana e de infraestruturas verdes (zonas verdes urbanas, áreas de drenaxe sostible,...).

Trátase de integrar territorialmente estes espazos, creando conexións funcionais entre os mesmos e mellorando a relación entre as diferentes paisaxes e territorios. O resultado será a creación dun

sistema de espazos non urbanizados que servirá de base para a ordenación dos usos do solo e a implantación das actividades sobre o territorio".

(5) O instrumento convencional que se pretende asinar fundaméntase no seguinte:

- A Universidade de Santiago de Compostela e a Universidade da Coruña son entidades de Dereito Público independentes que desenvolven actividades de formación, investigación e desenvolvemento científico e tecnolóxico, estando interesadas en colaborar con outras entidades para asegurar un dos fins da formación e da investigación, que é a transferencia de tecnoloxía no eido da xestión do medio natural co obxecto de manter, ou no seu caso, mellorar a súa funcionalidade ecolóxica. Nestas entidades participan investigadores e técnicos de valía profesional e prestixio recoñecido posuíndo os medios técnicos adecuados para levar a bo fin actividades de interese xeral.

- Ausencia de ánimo lucro

A achega económica que a Consellería efectúa no ámbito deste convenio non se dirixe a retribuír á universidades senón a posibilitar as accións que se convenian, non existindo, polo tanto, ánimo de lucro das universidades.

Así, as actividades obxecto deste convenio desenvolveranse polas Universidades de Santiago de Compostela e da Coruña non a cambio dun prezo certo, senón coa presenza dunha compensación ou concurso financeiro público que se destina a compensar os gastos nos que incorre na realización das actividades.

O convenio de colaboración ten por obxectivo a regulamentación dunha serie de actuacións conxuntas entre as partes, nas que as achegas económicas só cubre o custo de realización das actividades, sen que se aprecie ánimo de lucro ou causa solventi entre as partes. É precisamente, esta característica unha das notas que definen o convenio de colaboración fronte ao contrato. Xa que logo, esta é unha das bases definitorias do convenio de colaboración que a Consellería de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio ten previsto asinar coas Universidades de Santiago de Compostela e da Coruña. Así o convenio establece na cláusula quinta que ditos pagamentos financiarán exclusivamente o custo de realización das actividades obxecto deste convenio, sen que ningunha das partes convenientes obteña lucro ningún. No caso de que a xustificación dos gastos sexa inferior ao importe do convenio, a contribución económica da Consellería diminuírase proporcionalmente, sen que as Universidades poidan obter beneficio algún pola mesma, demostrando deste xeito a ausencia de lucro no presente convenio.

Neste contexto, os convenios de colaboración son os instrumentos xurídicos que permiten dar cobertura formal a unha gran variedade de actuacións que se realizan coa participación de ambas as súas partes que colaboran na co-organización destas dende unha posición de igualdade, nunha relación bilateral.

As notas principais do convenio como medio para instrumentar a colaboración de ambas as dúas partes son as seguintes:

-Ningunha das partes terá interese patrimonial.

- Os intereses perseguidos polas partes son públicos e comúns.
- O beneficiario dos resultados será a comunidade.

A fórmula do convenio de colaboración, contemplado no artigo 4.1.c) do Real Decreto Legislativo 3/2011, de 14 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Contratos do Sector Público, xustifícase polas competencias concorrentes dos asinantes, favorecendo unha integración harmónica das respectivas actuacións, ponderado e respectando a totalidade dos intereses implicados e quedando excluída a forma contractual, ao tratarse dunha colaboración entre as Universidades de Santiago de Compostela e da Coruña e Consellería de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio.

- Natureza xurídica

A relación que se establece entre a Consellería e as Universidades de Santiago de Compostela e da Coruña non se estrutura con base aos dereitos e obrigas que nacen dos contratos bilaterais e onerosos con obrigas conmutativas. Non estamos en presenza dun contrato de servizo e isto é pola existencia dun interese xeral común no desenvolvemento das actividades obxecto do convenio entre ambas as dúas partes.

Neste sentido, cabe dicir que nos atoparíamos ante un contrato administrativo se a administración encargase unhas actuacións concretas ás Universidades de Santiago e da Coruña. Pola contra, neste convenio as universidades desempeñan un papel de intermediarias e colaboradoras na actuación conxunta na que ambas partes teñen interese.

Este convenio de colaboración ten natureza administrativa e considérase incluído no artigo 4.1.c) do texto Refundido da Lei de Contratos do Sector Público, polo que queda fora do seu ámbito de aplicación.

Para todo o non previsto neste convenio estarase ao previsto no Acordo do Consello da Xunta de Galicia, do 27 de marzo de 1991, sobre convenios de cooperación con outros entes públicos e colaboración con particulares, publicado por resolución da consellería de Economía e Facenda, do 8 de abril de 1991 (DOG nº 82, do 30 de abril), na Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno (DOG nº 30 do 15 de febreiro), no Decreto 126/2006, do 20 de xullo, polo que se regula o rexistro de convenios da Xunta de Galicia (DOG nº 149 do 3 de agosto), e demais normativa de aplicación.

As cuestións litixiosas que poidan xurdir na interpretación ou incumprimento das obrigas que se deriven deste convenio de colaboración e que non puidesen ser dirimidas pola Comisión de Seguimento creada ao efecto, quedarán sometidas á xurisdición contencioso-administrativa, de conformidade coa Lei 29/1998, do 13 de xullo, reguladora de dita xurisdición.

As actuacións contempladas no presente convenio precisan de financiamento específico, tal e como consta na memoria económica. A Consellería de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio, a través da Dirección Xeral de Patrimonio Natural aportará durante o prazo de vixencia do convenio a cantidade total de 320.000 €, como achega pola realización das accións e gastos en que incorra a aboar ás universidades con cargo á aplicación orzamentaria 07.03.541B.640.1.

O obxecto deste gasto, cofinanciarase pola Unión Europea a través do Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (FEDER) co lema “Unha maneira de facer Europa”, nun 80%, no marco do Programa Operativo Feder Galicia 2014-2020, elixible segundo os criterios de selección de operacións aprobados para o devandito programa.

As cantidades achegadas pola Consellería de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio entregaranse á USC e á UDC, unha vez que se certifique a conformidade cos traballos realizados e se presenten as certificacións acreditativas da realización dos gastos incorridos no desenvolvemento do proxecto, que se realizarán previa presentación da seguinte documentación:

- 1.- Os documentos de texto cos traballos realizados en formato papel. Estes documentos deberán ser entregado en formato editable (Libre Office) mentres que a información xeográfica entregarse integrada nun proxecto SIX. Como mínimo, os datos serán en formato "ESRI Shapefile", debidamente estruturado, compatible e integrable nos sistemas da Xunta de Galicia.
- 2.- Unha memoria xustificativa onde se sinalen as actuacións comprometidas e realizadas.
- 3.- Unha memoria onde se relacionen os gastos que se imputan á xustificación, así como unha explicación que aclare, de xeito indubidable, a relación do gasto coa actuación obxecto do presente convenio.
- 4.- Nas xustificacións incluíranse os xustificantes de gastos (facturas, nóminas etc) e os xustificantes de pagamentos (transferencias bancarias).

(6) Polo exposto, estímase xustificada a utilización do instrumento do convenio para articular as actuacións de referencia, quedando o devandito convenio fora do ámbito de aplicación do Texto Refundido da Lei de contratos do sector público, aprobado por Real Decreto Legislativo 3/2011, do 14 de novembro, con independencia de que, de acordo co previsto no artigo 4.2 da devandita norma, lle sexan de aplicación os principios desta Lei para resolver as dúbidas e lagoas que puidesen presentarse.

Para a tramitación do convenio, tense observado o cumprimento dos requisitos establecidos na Lei 40/2015, do 1 de outubro, de réxime xurídico do sector público.

A directora xeral de Patrimonio Natural

Ana Mª Díaz López

